

gnjenje in umnost pa je kazala žabica svojemu lečitelju. Kakor hitro se je ta kje pokazal, legala je pametna živalica na hrbet in kazala rano, da jo namaže z zdravilnim mazilom.

Avstrijski milijonarji. Izmed 26 milijonov avstrijskih prebivalcev je priznalo le 24 oseb, da imajo nad eden milijon letnih dohodkov. Najvišje se je cenil poleg barona Rotšilda, baron Leitenberger, tovarnar bombaževine. Njegovi dohodki znašajo na leto 5.300.000 K ter plača pridobnine 259.366 K. Za njim je največji davkoplačevalec Grof Willzek. Gutmann, lastnik premogokopov ima letnih dohodkov 5.930.000 kron, za njim pride baron Liebig. Najboljše mož v svoji državi pa je cesar Franc Jože, sam.

Žitne cene na Ogerskem. V Budapešti so se dne 3. januarja 1903 leta določile žitne cene, katere bodo veljale v sledenih mesecih, te le svote. Pšenica za april za 50 kg K 7.61. Rž za april 50 kg K 6.61. Koruza za maj 50 kg K 5.49, za julij 50 kg. K 5.69. Oves za april za 50 kg K 6.10.

Našim prijateljem! Vse naše prijatelje, kateri so nam poslali novoletna voščila prav iz srca zahvaljujemo, že leč njim srečo in božji blagoslov ne le v tem letu temveč tudi v vseh bodočih!

Zunanje novice.

Tri na enkrat. V nepopisnih skrbeh pričakoval je revni krojač Benjamin Hoeber v New Yorku veselega rodbinskega dogodka, kajti slednji mu je obetal, da bode moral razun dosedanjih treh lačnih otrok tudi za četrtega skrbeti, kar je pri malem zaslušku gotovo velika naloga in še večja skrb. Ko so mu pa minulo soboto naznanili, da mu je usoda mesto jednega otroka, dodelila kar tri hčerke na enkrat, ni mogel izustiti najmanjše besedice in je nehote vzel klobuk ter se šel na ulico hladit, da okreva po strašnem iznenadenju. Blagoslov je bil za njega preobil.

Miš v klobuku gospe. V New Yorku je prišla neka lepo oblečena gospa v voz poulične železnice. Jedva se je vsedla, pričela se je tresti, potem je nekaj časa popravljala svoj klobuk, katerega je pa končno s vso silo vrgla na tla in pričela kričati. Radi tega so tudi ostale ženske v vozu pričele kričati in plezati na sedeže. Iz klobuka, ki je ležal na tleh, prilezle so namreč tri nežne male — miši, na kar so prestrašene ženske kakor hitro mogoče, ostavile voz in se razkropile, le policaj je ostal še v vozu in lovil poredne miši.

Pri „usmiljenih“ bratih in sestrach. V S. Servilju pri Benetkah imajo katoliški menihi v oskrbi norišnico. Iz tega zavoda je prihajalo toliko pritožb, da je dala nedavno vlada zavod preiskati. Pri tem se je našlo, da je bil ta duhovni zavod pravcata srednjiveška mučilnica. Kar se drugod kaže le še v muzejih iz srednjega veka, vse take mučilne stvari so se v imenovani norišnici redno rabile, in sicer tako vestno, da se je izdal na leto 1000 lir za nove mučilne priprave, kakor železne okove za noge in roke,

usnjat ovratnik itd. Razun tega so bolniki strašno stradali, kajti za 700 oseb se je kupovalo na dan le 15 litrov mleka in razun mleka in kruha pa itak niso dobili navadno druge hrane. Komisija je potem obiskala še bolnišnico „Caretto de Montebeluna“, ki jo oskrbujejo „usmiljene sestre.“ Tukaj so se pokazali še strašnejši prizori. V zelo ozki celici ste ležali na pr. dve bolnici prikljenjeni v posteljo, ki ni bila že več tednov osnažena. To je bila baje potrebna kazen, ker sta se upirali nunam. Krščanska usmiljenost ima še zveze z dobo svete inkvizicije!

Štiri tožbe za zakonsko ločitev so se vrstile 20. t. m. v Londonu (glavnem angleškem mestu) in pri vseh so bili vzroki enaki. V vseh 4 slučajih so bili namreč možje kot vojaki v Južni Afriki in ko so se vrnili, so našli svoje ženke v naročju drugih. Žene so se izgovarjale s tem, ker njihovih mož dolgo ni bilo nazaj.

Človek, ki ga še v ječo nočajo je 28leten potepuh Franc Souček iz Tabora na Českem. Pred nekaj tedni so ga pripeljali praški policiji malodane nagega v zapor ter ga ondi vsaj za silo oblekli. 24. decembra, na božični večer je zapor „odsedel“, toda ni veliko maral za svobodo, na toplem se je čutil vsega blaženega. Zastonj je prosil ječarja, naj ga tam pusti vsaj do novega leta. „To ne gre“, zatrjuje ječar, „to morate zopet kaj „naštimate“, ker po nedolžnem mi nikogar ne zapremo.“ — „Že prav“, si je tedaj mislil Souček. Na ulici je vsakogar nadlegoval z beračenjem, a policaj ga ni maral takoj vzeti s seboj, ker je znał, da je šele zapustil luknjo ter se mu mora dati najpoprej prilika, da si poišče službo. Ko je toraj policaj opominjal potepuha Součka, naj ne berači, se je ta nanj obregnal, in policaju takoj privoščil par toplih zaušnic. Na to ga je policaj zopet odgnal v ječo v kateri je sedaj za šest tednov preskrbljen. Toda postiti se bode moral v vsakem tednu po enkrat.

Luknja za dušo. V Kaplandske državni zbornici se je pritožil nedavno neki poslanec, da so domačini v burski vojni mrtve onečaščali, ker so našli več padlih z globokimi ranami. Zbornični tajnik je pojasnil, da to ni bilo pohabljanje mrtvih nalašč, temuč je pri temu plemenu vojni običaj, da izrežejo padlim globoke rane, da zamore izbežati duša iz telesa.

Mačke so pojedle v Pančovi nekega Horaka. Zadela ga je najbrže kap (božji žlak). Ko so ga našli v njegovem stanovanju, bila ga je le še okostnica, ker so meso oglodale z njega mačke, katerih je več redil-in katere so bile po gospodarjevi smrti zaprte v izbi in niso imele, kaj drugačega jesti.

Otroci umorili očeta. V Ameriki so umorili otroci J. Roechresa. Ustrelil ga je 14letni sin z nalašč v ta namen kupljeno puško. Po umoru zavlekel je očeta s pomočjo dveh mlajših bratov, katerih eden je 10 in drugi 8 let star, na kup slame. To slamo je potem začgal. Edini vzrok tega groznega ravnanja je bil, kakor se pravi, da je oče svoje otroke preveč pretepel.

Vrabec na sodnikovi glavi. Ko so se nedavno pričele v nekem amerikanskem nadsodišču obravnave

prijetel je skozi odprto okno vrabec, se vsedel na glavo pravičnega sodnika in pričel trgati sodnikove lase. Spočetka sodnik vrabec ni zameril, toda ko je začel vrabec po sodnikovi glavi kljuvati, ga je spodil. Slučajno je vrabec s tem dosegel, da je bil obtoženec oproščen.

Gospodarske stvari.

Konec.

Precepljanje sadnega drevja. Svoje naziranje moraš podrediti zahtevam trga, ker posameznik ne more trgovcem zapovedati in tržišče obvladati, pač pa nasprotno. Tam, kjer ne odločuje priljubljenost, kteri se ni treba na ničesar ozirati, se mora gledati edino le na bodoči gospodarski uspeh. Na samo eno vrsto se seveda ne bomo zanašali. Priporočljive je gojiti vsaj nektere vrste, že zaradi obletavanja in oploditve cvetja, kajti mogoče je, da se nektere vrste same na sebi ne opplode. Napačno bi bilo vzgajati prav drag sad, ker nam ne bo dal toliko dobička, kakor če predelujemo ceno, da lehko vredneje predajamo in vendar še kaj pridobimo. S pridelovanjem nagizdanega sadja naj se pečajo strokovni vrtnarji, kajti navadnemu kmetu hodi predrago, če bi ga tudi znal predelovati. Več ko stane pridelovanje, draže bomo moralni držati, manj bomo prodali. S precepitvijo namejavamo slabo rodeče drevje premeniti v dobro rodeče. Lehko pa se zgodi, da drevo uničimo, če ne postopamo pravilno. Predvsem je treba tisto drevo „pomladiti“, to se pravi, prikrajšati mu poglavite veje. A to naj se zgodi že decembra ali vsaj januarja. V februarju še malce prizagamo dotične veje, in sicer precej bližu debla, ker sicer se kaj lehko zgodi, da se v bujni rasti nova krona koncem dolge veje odlomi in drevo težko poškoduje. Najboljša oblika za novo precepljeno drevo bo koševa, ker se je najmanj batí poloma in ker imata luč in dež enako prostot do vsake nove krone ob koncu veje. Če se nektere veje previsoko povspno, naj se močneje priežrejo, sicer drevo „zdivja“; nasprotno pa spodnje veje puščajmo daljše, da si opomorejo in višje zrasejo. Tako sok priteka enakomerno vsem vejam in njihovim mladikam. A vejo, ki bo delala vrh, si moramo vzgajiti, ker skušnja uči, da to ne dela drevo le lepše, ampak tudi krepkejše. Razentega pa je še paziti, da se drevesu, ki ga hočemo precepiti, morajo pustiti nektere veje, ki se šele drugo leto odžagajo, ko so se cepovi že dobro obrasli. Saj večkrat vidimo, da se je drevo ravno vsled tega, ker so se vse veje hkrati odžagale, nenadoma posušilo, čeprav je še par mesecev raslo in so cepi ozeleneli. Te si razlagamo iz tega, da docela odžagamo drevo ni kos, da bi preobilico dovedenega soka zmagalo, in primerno porabilo, zato sok zestaja po lubju in brstju, kar dela vse drevo nekako „vodeno“. Radi tega začno gniti podpluta mesta, ali pa pozimi ozebejo, in drevesa hiraje poginejo, se pesuše. Navadno se pri takih drevesih opazuje, da novi poganjki obdrže listje čez zimo, ali pa koža po deblu poči. Enako opazujemo tudi

pri trtah. Na ta način si razlagamo to prikazen. Uvažajoč dejstvo, da više stoeče veje več soka dobivajo in bolje rasejo, moramo najprej te precepiti, spodaj stoeče pa za letos pustiti, sicer, če delamo narobe, požlahtnitev ne bo uspevala. Saj bi tudi senca cepom škodovala! Čim krepkeje je tisto drevo, ki ga nameravamo precepiti, tem več vej smemo spodaj pustiti. Te se odžagajo tekom let, kakor pač bolje kaže, a ne kar vse hkrati, ampak tedaj pa tedaj, čeprav med letom. Kako pa naj cepimo? Tako, kakor vsakteri najbolje zna. Večinoma so naši kmetje najbolj vajeni cepiti v precep, na kalanje, ker se jim najbolje sponaša. Je pa tudi prav krepko rastoče, če so veje dosti močne, da cepič krepko primejo. A priprosteje je cepiti za kožo in v zarezo „kozjo nožico.“ Sicer pa moramo opomniti, da za cepljenjem v precep rado osrče gniye, posebno če se ne zamaže ali pa če je rast kesna. Cepljenje s „kozjo nožico“ je težje, sicer pa najprimernejše. Cepljenje za kožo je dokaj priprosto ter se vedno bolj razširja. V močnejše veje bomo na vsak način vtaknili po več cepičev, ker se potem hitreje zarasejo. Najmanj pa moramo vcepiti vsaj dva cepiča, ker sicer ena stran veje odmerje. Kako naj se potem odgnani cepiči prizujejo, da se zaradi svojega listja ne odlomijo, bo zadel menda vsakdo, komur je zato sploh mari. Namen tega sestavka pa je kmete opozoriti na priliko da se je poslužijo in svoje gospodarske dohodke zboljšajo.

Pisma uredništva.

Spietiuren pri Sv. Barbari v Halozah. Hvala lepa za dopis! Porabili ga budem prihodnjic!

Sv. Vid pri Ptuju. (Onkraj mosta!) Pride prihodnjic
Sv. Urban pri Ptaju. Hvala! Dobili smo dopis prepozno.

Našim dopisnikom. Srčna hvala za dopise! Vseh dopisov nismo mogli priobčiti. Kar je ostalo pride v prihodnji številki.

Naročniki! Naše upravnštvo Vas prosi za potrpljenje! Dobili smo toliko novih naročil, da nam ni bilo mogoče do dosedajne številke vsega v red spraviti. Novi naročniki, in vsi tisti, ki so menjali svoj naslov, dobili bodejo „Štajerca“ parni pozneje, kakor drugi! Omeniti še moramo, da smo poslali danajšno številko ne oziraje se na spremembo naslova, pot istim naslovom, kakor do sedaj.

„Štajerčeva“ prošnja!

Vsakega tistega našega naročnika, kateri se iz enega kraja preseli v drugi kraj in nam piše, da mu naj njegov naslov (atres) predrugačimo, uljudno prosimo, da vsak tak naročnik, kateri želi, da se mu naš list pošilja v drugi kraj, zapiše poleg novega naslova (atresa) tudi ravno tisti naslov, pod katerem je naš časniki poprej dobival; tisti, ki imajo na svojih naslovih na desni strani tudi našo številko natisnjeno, naj tudi tisto število zapišejo. To zato, da gre delo hitreje izpod rok in da se ne prigodijo nikake pomote. Dobro je tudi, da vsak novi naročnik zapiše tudi hišno številko. Kdor se čisto na novo naroči, to je tisti, kateri „Štajerca“ od nas po pošti še ni prejema, vsaki tisti naj zapiše na odrezek denarne nakaznice (postanwajzunge), ki se nahaja na lev strani: „Sem čisto novi naročnik“. Kdor pa nam pošle denar po poštnem čeku, in hoče naročino ponoviti, naj zapiše na sredini čeka, to je nad besedami

Erlagschein — Položnica

te-le besede: „Ponovim naročnino“ ali pa samo število, katero ima na svojem naslovu. Seveda se mora takoj spodaj pod temi besedami zapisati znesek, katerega pošlje in pa ravno takšen naslov (atres), kakor še dobiva od nas pisanega ali tiskanega. Ako nam pa kak čisto novi naročnik pošle naročnino tudi po poštnem čeku, katerega je od kakakega prijatelja dobil, in bi se rad čisto na novo naročil, tisti naj tudi ravno tam zapiše besede „čisto novi naročnik.“